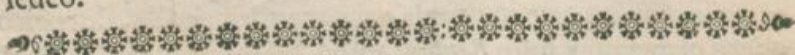

fontem Rhaponticum I V. Bauhin. Cæterum alibi vix locus tam asper est quin cultus abunde proferat Avenam & secalem aliasque herbas esculentas. Sponte *Menium* plurimis in pratis nascitur. Alicubi reperij quoque Helleborum album, *Cyrifum*, coronillam Roman. Cervariam albam & nigram, trifolium fibrinum; Myrtillos rubros & nigros. Genista plurimos colles investit. *Seseli Aethiopicum* copiose reperitur prope Monasterium Amptenhausen, ab aula *Rudolfi I. Imperatoris* celebre. In locis declivioribus & in convallibus omnis generis arbores frugiferae, frutices, etiam Vites & Frumenta, quæ in locis cultissimis proveniunt, inveniuntur: adeo ut ad divitias Sylvæ nigrae commendandas & locorum asperitatem demulcendam meminerim opsoniorum loco in Monasterio S. Blasij tempore autumnali uvas, poma, pyra fraga & cerasa recentia bene matura mensæ apposita fuisse, denique suppeditat mineralia, ferrum scil. plumbum, cuprum, Argentum: olim in valle Todtnovv aurifodinas quoque fuisse ajunt. Alicubi quoque effoditur Antimonium. Non ita pridem Amethysti in Valle *Eisenbach* abunde eruebantur: alibi agri lapide Lynceo & Ophioglossò petræo consperguntur: Prope *Evvattingam* Hæmatites scissilis & Crystallum sexangulum reperitur; & hujus sortis plura alia. Pomœriis Sylvæ Hercyniæ includendæ quoque sunt Thermæ ferinæ, Acidulæ Deinaccenses ad morbos Melancholicos expugnandos inclytæ, Ripplisavienses, Griesbaccenses; salulæ Sulzenses. Animalium hanc sylvam incolentium seriem ut Aquilarum diversarum, Falconum, Urogallorum, Urforum, cervorum aliorumve recensere supersedeo.

CAPUT II.

Cicuta famam auxerunt Athenienses Philosophorum non contemptores modo, verum etiam hostes, succo ejus ad mor-

mortem in publicis Judiciis utentes, ut suo damno vel Socrates testari potest, quem ad Cicutam hauriendam compulerunt. Alioquin indigna erat herba, quæ in omnium Poëtarum carminibus & sapientum Commentariis inveniretur, ut scribit *Johan. Bauhin. Hist. Plantar. Universal. Tom. III. l. 27. c. 74.* Verum cum Medicorum officium sit, tum ut omni studio incumbant ad Causas morborum noscendas, ut evitentur nondum admissæ, tum ut felicius expugnentur jam in corpus nostrum sævientes, non inutile erit hanc Cicutæ aquaticæ historiam explicare. *Cl. Caspar. Bauhin. in Pinac. l. 4. f. 5. p. m. 161.* tres Cicutarias Aquaticas tradit. IV. Palustrem latifoliam albam. V. Latifoliam rubram. VI. Tenuifoliam, seu Cicutam Aquaticam *Gesneri*, quæ nostra esse videtur: nam ejus descriptio, quæ apud *Joh. Bauhin. l. c.* sub finem *c. 73. p. m. 175.* exstat optimè nostræ quadrat: nisi quod unius radices fibris compluribus capillatæ meminit; forte imum trunci radicem esse non credidit, aut unam radicem præcipuæ magnitudinis sc. pollicaris memorare voluit; Cæteras capillamentis annumeravit; quamvis plures inter illas parvi digiti magnitudine quoque viderim: reliqua quæ de succo rufescente ex vulnerata non solum radice, sed etiam caule exsurgente item de umbella & floribus, foliis atque caule addit *Gesnerius* omnino cum nostra congruunt. Addit *Cl. Gesner.* circa paludes & in paludum marginibus sponte oriri, ut ad Lacum feliū Agri Tigurini. *Cl. D. Heinr. Screta* illam quoque ad marginem Lacus Bünigani in vicinia nostra invenit. *Lobel stirpium Advers. nov. p. m. 326.* hanc describit sub nomine *Oenantes Cicutæ facie succo viroso crocante*: hanc non admodum notam, nisi in Borealibus Angliæ, erumpere rivulis, lutulentisve & riguis ripis, multo pullulatu, virore tetra, colore & facie Cicutæ: Caules bicubitales spargere ex radice in pares Asphodeli albi bulbos multiplicata & quasi brachiata, nullius fibræ vinculo aut interventu continuos, teneros; gustu acres & ingratos, succo pri-

co primum lacteo, deinde flavescente viroso & exulcerante prægnantes: umbellam cicutæ affinem autumare illos, qui maleficio parem experti sint. Addit hanc tam non esse Oenanthen, quam ab ea distet Ruta pratensis & Cicuta; imo illos non Medicos audituros, qui illam in Ischuria, secundinis tardantibus, in Epilepsia aut vertigine propinaturi essent; in quibus affectibus tamen Filipendula seu Oenante creberrimis experimentis commode detur. In hac descriptione radicem brachiatam & in bulbos multiplicatam Cicutæ aquaticæ videri, bulbosque & Caulles radici nullius fibræ vinculo aut interventu continuos esse, vere monet; attamen illam nulla capillamenta emittere falsum est atque ipsamet figura à Lobelio apposita contrarium evincit, nam hæc, licet pauca & rara, forte ut bulbi magis conspicui sint, in illa manifeste exprimuntur. Apud *Dodon. Pempt. IV. L. 5. cap. 10. sum. 2. & c. 12.* Phellandrium, si tertia species describuntur, quæ forte aliquam, quoad externam figuram, affinitatem cum Cicuta aquatica habent, non tamen in omnibus conveniunt, & falso intra Synonymas apud *Johan Bauhin. l. c.* numerantur; nisi forte plantas has imperfecte descriptas, minus fideliter pictas & quoad illarum vires minus exploratas à *Dodonæo*. Viro alias diligentissimo, fuisse velimus. *Tabernæmontan. Herbar. l. 2. f. 11. cap. 65. p. m. 464.* præter nomen & figuram de hac Cicuta, nihil tradit: nec figura recte Cicutam hanc exprimere videtur; caulem enim striatum exhibet, atque omittuntur radices bulbis Asphodeli pares ex geniculis seu circulis radicis majoris enascentes. Forte etiam Radix Cicutæ aquaticæ fuit, quæ ad Hydromolam quandam prope Hafniam, quibusdam lethifera fuit; *Exc. D. Simon. Paul. Quadripart. Class. 3. de Cicut. p. 263.* nam radix bulbosa erat & cultro in orbiculos aut taleolas scindebatur, quod magis aquaticæ, imprimis primo Vere, quam comuni convenit. Nullus dubito hanc plantam forsitan aliis quoque innotuisse ac alibi quoque descriptam extare: verum hæc huc cumulasse sufficiant.

CAPVT